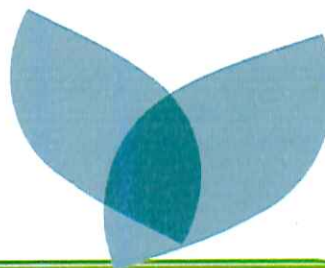

4.A.1_2 Ketenanalyse Woon-werkverkeer Co₂-prestatieladder 3.0

CO₂-PRESTATIELADDER[©]

Samen zorgen voor minder CO₂

Verantwoording

Titel

Ketenanalyse Woon-werkverkeer

Revisie

1.0

Beoordeeld en vastgesteld d.d.

8 december 2016

Naam

R.J. Kisjes

1.0
manische wjjs

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding

- 1.1 De verantwoordelijkheid van Kisjes Transport & Verhuur B.V.
- 1.2 Omschrijving van de bedrijfsactiviteiten
- 1.3 Doel
- 1.4 Doelstellingen voor de komende jaren

2 Ketenanalyse algemeen

- 2.1 Aanleiding
- 2.2 Betekenis ketenanalyse
- 2.3 Borging
- 2.4 Onderbouwing keuze ketenanalyse Woon-werkverkeer

3 Ketenbeschrijving Woon-werkverkeer

- 3.1 Beschrijving waardeketen Woon-werkverkeer
- 3.2 Herkomst data
- 3.3 Bedrijfsauto's
- 3.4 Eigen auto's
- 3.5 Fiets

4 Resultaten emissies

- 4.1 Scope 3: Co₂-uitstoot Woon-werkverkeer
- 4.2 Vergelijking 2015 en vaststelling referentiejaar

5 Plan van aanpak

- 5.1 Maatregelen reductie Woon-werkverkeer
- 5.2 Het reduceren van de emissie van Woon-werkverkeer
- 5.3 Vervanging van de verversmogelijkheden voor schonere alternatieven

6 Bronnen

1 Inleiding

1.1 De verantwoordelijkheid van Kisjes Transport & Verhuur B.V.

Zuinig omgaan met energie en het terugdringen van onze CO₂-uitstoot heeft continu aandacht binnen ons bedrijf. De CO₂-uitstoot die direct- en indirect door onze activiteiten, werkzaamheden en projecten worden gegenereerd hebben we in kaart en hiervoor zijn reductiedoelstellingen geformuleerd en gerealiseerd.

Hiertoe willen wij ons echter niet beperken. De ambitie is om niveau 5 te behalen. Naast het reduceren van CO₂ in haar eigen organisatie wil Kisjes Transport & Verhuur B.V. ook bijdragen aan CO₂-reductie in haar waardeketen en in de sector waarin zij opereert. Enerzijds om gestructureerd te blijven werken van verdere emissiereductie en duurzaamheid en anderzijds om aanbestedingsvoordeel te realiseren bij (openbare) aanbestedingen.

Voor het behalen van niveau 5 op de CO₂-prestatieladder moeten de scope 3 emissies upstream en downstream in de waardeketen bepaald worden volgens de Green House Gas Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard (GHG-protocol).

Kisjes Transport & Verhuur B.V. willen inzichtelijk krijgen in scope 3 welke emissies een gevolg zijn van de activiteiten die we uitvoeren maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van het bedrijf zijn noch beheerd worden door het bedrijf.

Voorbeelden zijn emissies voortkomende uit de productie van ingekochte materialen, verwerking van het afval en het gebruik van het door het bedrijf aangeboden/verkochte werk, dienst of levering. SKAO rekent 'Business Travel' (Business Travel= 'Business air Travel' en Personal Cars for business travel') tot scope 2.

(bron: CO₂-prestatieladder generiek handboek, versie 3.0).

Het CO₂-prestatieladder generieke handboek, versie 3.0, d.d. 10 juni 2015, geeft aan dat voor het een bedrijf voor het behalen van niveau 5 van de CO₂-prestatieladder aantoonbaar inzicht heeft in de meest materiële emissies uit scope 3.

Als klein bedrijf moet Kisjes Transport & Verhuur B.V. uit deze scope 3 emissies, minimaal één analyse van deze GHG-genererende (ketens van) activiteiten voorleggen. Daarmee wordt voldaan aan de eis 4.A.1. uit het CO₂-prestatieladder generiek handboek, versie 3.0.

Om aan de eisen van niveau 5 te kunnen voldoen hebben we aan een extern adviseur gevraagd bij de analyse te ondersteunen en laten we de analyse toetsen door een onafhankelijk certificeringsinstituut (TüV Nederland).

Daarmee wordt invulling gegeven aan eis 4.A.3, waarin bepaald wordt dat tenminste één van de analyses professioneel ondersteund of becommentarieerd moet worden door een ter zake bekwaam, erkend en onafhankelijk kennisinstituut.

Beoordeling van de analyses vindt plaats in H2 2016, waarna deze geformaliseerd zullen zijn en als zodanig zullen worden ingezet in de doorontwikkeling van keteninitiatieven.

1.2 Omschrijving van de bedrijfsactiviteiten

Kisjes Transport & Verhuur B.V. verwacht dat de CO₂ uitstoot gelijk zal blijven ondanks de groei van met bedrijf. Er zullen diverse maatregelen worden getroffen voor scope 1 en 2, zoals aanschaf nieuw en zuinig materieel, aanschaf zonnepanelen, bewust worden creëren onder de medewerkers e.d. voor deze maatregelen wordt verwacht dat de CO₂ uitstoot gelijk zal blijven.

Ten aanzien van scope 3 wordt deze gelijke lijn verwacht, er zullen diverse maatregelen worden genomen op het gebied van transport, inkoop van goederen en diensten en afval om stijging van CO₂ uitstoot te voorkomen.

Kisjes Transport & Verhuur B.V. verwacht voldoende ambitieus te zijn om de gewenste groei te kunnen realiseren en ook de CO₂-uitstoot niet te laten stijgen.

1.3 Doel

De eis uit de CO₂-prestatieladder (conform Handboek 3.0, 10 juni 2015) die voor de rapportage relevant is, betreft eis 4.A.1. Deze eis luidt als volgt: "Het bedrijf kan uit scope 3 tenminste 2 analyses van GHG-genererende (ketens van) activiteiten voorleggen conform de eisen daaraan gesteld". De CO₂-prestatieladder is gebaseerd op het internationaal erkende Green House Gas Protocol (GHG-protocol). Binnen dit GHG protocol worden drie scopes onderscheiden:

- Scope 1: directe emissiebronnen binnen de eigen organisatie;
- Scope 2: indirecte emissiebronnen gericht op het verbruik van ingekochte elektriciteit;
- Scope 3: overige indirecte emissiebronnen veroorzaakt door activiteiten van de eigen organisatie, maar ook emissies van leveranciers.

Dit rapport heeft als doel een emissie-inventarisatie van scope 3 te doen, met daaraan gekoppeld specifieke CO₂-reductiemogelijkheden.

Om te komen tot een gedegen ketenanalyse zijn alle emissiebronnen in scope 3 beoordeeld op meetbaarheid (beschikbare data) en mogelijkheden tot reductie (maatregelen binnen invloedssfeer).

1.4 Doelstellingen voor de komende jaren

Aanleiding voor het opstellen van de doelstellingen is het uitvoeren van een ketenanalyse scope 3 volgens eisen zoals gesteld in het GHG-Protocol. De ketenanalyse die Kisjes Transport & Verhuur B.V. op woon-werkverkeer heeft uitgevoerd, fungeert als input voor het opstellen van de doelstellingen.

Kisjes Transport & Verhuur B.V. heeft de doelstelling eind 2016 de CO₂-uitstoot voor woon-werkverkeer met 1% terug te dringen ten opzichte van 2015 met een totale reductiedoelstelling in 2020 van 5% ten opzichte van 2015.

Daarbij heeft Kisjes Transport & Verhuur B.V. vooral een informerende en motiverende rol. Uiteindelijk ligt de beslissing in het overgaan op minder CO₂-uitstotende vervoermiddelen bij de individuele medewerker.

Om aan de gestelde doelstelling te kunnen voldoen is een aantal acties geformuleerd, waarmee getracht wordt reductie te bewerkstelligen. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat binnen de analyse Woon-werkverkeer de individuele component het lastiger maakt de beoogde reductie te realiseren.

Kisjes Transport & Verhuur B.V. kan informatie verschaffen in de mogelijkheden een alternatief te gebruiken voor gebruik van de auto.

Hierbij valt te denken aan openbaar vervoer, carpoolen en fietsen. Voor deze laatste mogelijkheid zal o.a. gekeken worden naar een fietsplan.

Kisjes Transport & Verhuur B.V. hoopt door voldoende informatie te geven de medewerkers bewust te maken van reductiemogelijkheden, waarmee een positieve invloed kan worden uitgeoefend op de keuze van vervoer naar het werk door de werknemer.

2 Ketenanalyse algemeen

2.1 Aanleiding

Kisjes Transport & Verhuur B.V. wil graag het certificaat op niveau 5 van de CO₂-prestatieladder behalen. Op dit moment is het bedrijf gecertificeerd op niveau 3. Passend bij niveau 5 is het inzichtelijk maken van de CO₂-emissie van een scope 3 keten. Hiervoor is gekozen voor het inzichtelijk maken van het woon-werkverkeer van medewerkers binnen Kisjes Transport & Verhuur B.V.

2.2 Betekenis ketenanalyse

Een ketenanalyse houdt in dat van een bepaald product of dienst de CO₂-uitstoot wordt berekend van de gehele keten. Met de gehele keten wordt de gehele levenscyclus van het product bedoeld: van winning van de grondstof tot en met verwerking van afval (of recycling).

2.3 Borging

Aan de hand van jaarlijkse berekeningen over de CO₂ uitstoot zal de inventarisatie worden bijgewerkt. Zo worden de doelstellingen gewaarborgd. Gedurende het opstellen van de emissie-inventarisaties wordt onderzocht waar de potentie bestaat voor het invoeren van reductiemaatregelen voor CO₂ -emissies. Deze worden vervolgens vastgesteld en geïmplementeerd. Vervolgens vindt halfjaarlijkse toetsing en beoordeling plaats, waarna de maatregel, zo nodig aangepast, wordt voortgezet voor een vastgestelde periode. Dit zal uiteindelijk leiden tot reductie van scope 3 emissies.

2.4 Onderbouwing keuze ketenanalyse Woon-werkverkeer

Op grond van de uitgevoerde analyse van scope 3 heeft Kisjes Transport & Verhuur B.V. gekozen voor een ketenanalyse van Woon-werkverkeer. Gekozen is voor een analyse die meetbaar is, op basis van de aanwezigheid van voldoende data, en mogelijkheden tot reductiemaatregelen biedt, die ook daadwerkelijk reductie kunnen bewerkstelligen. Hoewel de directe emissies vanuit brandstof zijn opgenomen in scope 1, is upstream de afname van het type brandstof bij de leverancier van directe invloed op de emissiewaarde en daarmee uitstoot. Indirecte reductie is dus te behalen door binnen de keten de leverancier en brandstof te kiezen met de laagste emissiewaarde of hiernaar onderzoek uit te voeren. Brandstofgegevens, verbruikscijfers en eventuele optimalisatie van motorprestaties kunnen allen bijdragen aan het behalen van daadwerkelijke reductie.

3 Ketenbeschrijving Woon-werkverkeer

Voor de Kisjes Transport & Verhuur B.V. wordt het belangrijkste deel van de totale CO₂-emissie gevormd door het eigen brandstofverbruik voor het materieel (scope 1) en de inkoop van producten of materialen, energie (scope 2) en woon-werkverkeer (scope 3).

3.1 Beschrijving waardeketen Woon-werkverkeer

In de waardeketen woon-werkverkeer en zakelijk verkeer staat de werknemer centraal, aangezien deze de persoonlijke keuze maakt voor het te gebruiken vervoermiddel.

Naast de werknemer zijn nog een aantal partijen betrokken, te weten: werkgever en leverancier van m.n. energie- c.q. brandstof.

De keuze van de werknemer voor een bepaald vervoermiddel wordt onder andere bepaald door reistijd, reiscomfort, reiskosten en toegankelijkheid.

De invloed van de werkgever op deze keuze komt voornamelijk neer op sturing binnen de bedrijfscultuur en de arbeidsvoorwaarden die worden gesteld (vergoedingen en/of beloningen).

De invloed van de energieleverancier zit hem in de keuze die wordt gemaakt op basis van het type brandstof of de wijze waarop de energie is gewonnen.

De wijze waarop energie wordt opgewekt, verschilt onder andere in de mate van miliebelasting, waarbij te denken valt aan het verschil tussen fossiele brandstoffen of duurzame bronnen (zon, wind, water). De oorsprong van de energie heeft daarmee direct invloed op de CO₂-emissie in de waardeketen gemeten WTW (Well to Wheel), waarin de CO₂-emissie inclusief het productieproces wordt gemeten.

De keuze in het type vervoermiddel staat voor medewerkers van Kisjes Transport & Verhuur B.V. onder invloed van de reisafstand, bereikbaarheid van de kantoorlocatie en cultuur.

Circa 50% van de medewerkers woont op een dermate afstand dat reizen per fiets niet als tot de mogelijkheden behoren wordt geacht.

Bereikbaarheid met openbaar vervoer is daarnaast afhankelijk van de dienstregeling, die doorgaans start rond 6.30 uur, waar de meeste chauffeurs op dat tijdstip vaak al hun dienstrit zijn gestart.

Alternatief vervoer is in die gevallen de auto, waarbij gekeken kan worden of meerijden met een andere medewerker tot de mogelijkheden behoort.

Ten opzichte van mobiliteit is in het kader van de SKAO CO₂-prestatieladder ten doel gesteld het aantal verbruikte kilometers van het wagenpark te verlagen met 1% in 2015.

Daarmee wordt beoogd minder CO₂-uitstoot te realiseren op het woon-werkverkeer.

Het beleid van Kisjes Transport & Verhuur B.V. zal zich in de toekomst dan ook voornamelijk richten op het beïnvloeden van de keuze van de medewerker.

Daarnaast zullen intern de mogelijkheden worden bekeken in het huidige woon-werkverkeer aanpassingen te doen, waarbij medewerkers milieuvriendelijke opties worden geboden.

De keuzes die door alle betrokken partijen worden genomen met betrekking tot de energiedrager en vervoermiddel hebben invloed op de totale CO₂-emissie van de hele waardeketen.

Indien alle partijen zich realiseren dat de keuze voor een milieuvriendelijke variant de beste is, zal de CO₂-emissie het laagste zijn.

Als individu heeft de werknemer de keuze om alleen die partijen te selecteren die de milieuvriendelijke variant toepassen, inzicht in de verschillende partijen op de markt op basis van dit proces is daarvoor noodzakelijk om die keuze te kunnen maken.

Kisjes Transport & Verhuur B.V. ziet het als haar taak om de medewerkers dit inzicht te bieden en hen te helpen een milieuverantwoordelijke keuze te maken. Wij zijn echter wel van mening dat het een privé aangelegenheid blijft en medewerkers tot niets kunnen worden verplicht, alleen kunnen worden gestimuleerd.

3.2 Herkomst data

De CO₂-uitstoot verschilt per type auto en is berekend met een gemiddelde CO₂-uitstoot onder personenvervoer voor een personenauto van de categorie 950-1350 kg. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van het personeelsbestand voor het achterhalen van data met betrekking tot het aantal kilometers per medewerker voor woon-werkverkeer en het aantal gemiddelde werkdagen, gerelateerd aan het percentage basiswerkuren (full-time/ part-time). Bij het samenstellen van deze analyse is rekening gehouden met het type brandstof dat de medewerkers gebruiken.

3.3 Bedrijfsauto's

Vanuit de CO₂-prestatieladder vallen bedrijfsauto's onder scope 1. Berekening vindt plaats op basis van brandstofverbruik in liters en per type brandstof (diesel, benzine of LPG) verkregen van de tankpasadministratie. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen zakelijke en privékilometers. In totaal betreft het 2 medewerkers die beschikken over een bedrijfsauto. Het aantal bedrijfsauto's is in de laatste 5 jaar ongewijzigd gebleven en hierin worden ook geen wijzigingen voorzien.

3.4 Eigen auto's

De woon-werkkilometers van mensen met een eigen auto zijn achterhaald door middel van het personeelsbestand. Aan de hand van de afstand van het huisadres naar het kantoor aan de Vlijtsekade 101 en tevens vertrek- en aankomstpunt bij elk transport, is het aantal kilometers voor woon-werkverkeer per medewerker berekend. Vervolgens is het aantal werkbare dagen in kaart gebracht aan de hand van het aantal contractueel vastgestelde basisuren.

3.5 Fiets

Onder de medewerkers is gekeken naar het aantal dat met de fiets naar het werk komt. Dit blijken incidenteel 3 medewerkers te zijn, hoewel in totaal 7 medewerkers binnen een straal van circa 4 kilometer van de bedrijfslocatie wonen. Deze medewerkers zijn aangemerkt in de analyse als potentiële kandidaten die kunnen bijdragen aan CO₂-reductie.

4 Resultaten emissies

In 2015 maken 2 medewerkers gebruik van een bedrijfsauto voor het woon-werkverkeer, reeds meegenomen in scope 1.

Het aantal medewerkers dat met eigen auto naar het werk komt is 13.

4.1 Scope 3: CO₂-uitstoot Woon-werkverkeer

De woon-werkkilometers van mensen met een eigen auto zijn verzameld met gebruik van het personeelsbestand.

Aan de hand van de afstand van het huisadres naar het kantoor aan de Vlijtsekade 101 en tevens vertrek- en aankomstpunt bij elk transport, is het aantal kilometers voor woon-werkverkeer per medewerker berekend.

Vervolgens is het aantal werkbare dagen in kaart gebracht aan de hand van het aantal contractueel vastgestelde basisuren.

In voorgaande is toegelicht hoe de berekening voor woon-werkverkeer van Kisjes Transport & Verhuur B.V. is opgebouwd.

Bron:

Binnen de scope 3 vallen de kilometers die gemaakt zijn met eigen auto's van de medewerkers voor woon-werkverkeer.

Het gaat hier om een totaal van 56.231 kilometer gemaakt in 2015 door 13 auto's.

Het woon-werkverkeer is verantwoordelijk voor 12 ton/CO₂ uitstoot (0,224 kg/km WTW/personenvervoer 950-1350 kg.) .

4.2 Vergelijking 2014 - vaststelling referentiejaar

Personeelsverloop is gering te noemen. Waar medewerkers vertrekken wordt de functie opnieuw opgevuld, maar het aantal functies niet uitgebreid. In 2014 was het verloop -1/+1 en in 2015 was dit -2/+2.

Van verhuizing, dus mogelijke wijziging in het aantal kilometers woon-werkverkeer, was geen sprake. Dit concluderend wordt 2015 als stabiel referentiejaar gekozen en is de CO₂-emissie in vergelijking met die in 2014 als gelijk te benoemen.

5 Plan van aanpak

Het terugdringen van autokilometers is een van de meest lastige opgaven voor organisaties. Welke dwang of stimuleringsmaatregelen vanuit de landelijke overheid ook worden opgelegd, reizen gebeurt nog steeds veel en bij voorkeur in de auto.

Kisjes Transport & Verhuur B.V. wil met behulp van terugkerende aandacht aan dit onderwerp tijdens de toolbox een beeld krijgen van de motieven om te reizen met de auto of een ander vervoermiddel. Alternatieve vervoersmogelijkheden zullen daarbij benoemd worden en het belang voor de CO₂-reductie, waarmee bewustzijn zal worden vergroot.

Op basis van de terugkoppeling van medewerkers kan Kisjes Transport & Verhuur B.V. nieuwe stimuleringsmaatregelen en oplossingen aanbieden ten einde het aantal autokilometers te reduceren.

5.1 Maatregelen reductie Woon-werkverkeer

Binnen Kisjes Transport & Verhuur B.V. wordt al langer nagedacht over de mogelijkheden betreft het reduceren van de emissie van woonwerk en zakelijk verkeer.

Om de reductiedoelstelling te kunnen realiseren en monitoren worden de volgende maatregelen genomen:

Reductie van de CO₂-emissie ten gevolge van woon-werk verkeer zal bereikt worden door een samenhang van strategieën. Deze is er ten eerste opgericht om het aantal vervoerskilometers te reduceren, vervolgens de nog resterende behoefte zo schoon mogelijk in te vullen om tenslotte extra focus te leggen op de meest verontreinigende transportmiddel, de auto.

Deze drie stappen zijn als volgt gedefinieerd:

1. Reductie van de woon-werk emissie;
2. Substitutie van vervoersmodaliteiten door schonere alternatieven;
3. Vergroening van de emissies veroorzaakt door het gebruik van de auto.

Om de voortgang van de geformuleerde reductiedoelstellingen te bewaken, zal periodiek (tenminste halfjaarlijks) een voortgangsrapportage worden gepubliceerd (eis 4.B.2).

5.2 Het reduceren van de emissie van Woon-werkverkeer

De genoemde maatregelen komen voort uit de strategie om specifiek de emissie voor woon-werkverkeer te reduceren.

Deze maatregelen grijpen in op gedragsverandering op basis van bewustwording en sturing op de bedrijfscultuur middels actualisering van het onderwerp, voorlichting, stimulatie en eventuele beloning.

1. Voorlichting en vergroting bewustzijn

Kisjes Transport & Verhuur B.V. wil met behulp van terugkerende aandacht aan dit onderwerp tijdens de toolbox een beeld krijgen van de motieven om te reizen met de auto of een ander vervoermiddel.

Alternatieve vervoersmogelijkheden zullen daarbij benoemd worden en het belang voor de CO₂-reductie, waarmee bewustzijn zal worden vergroot.

Carpoolen en gebruik van de fiets zullen hierin centraal staan.

Actie:

- QHSE-manager
- planner
- directie

5.3 Vervanging van de verversmogelijkheden voor schonere alternatieven

Nadat het aantal kilometers met bovenstaande maatregelen is gereduceerd zullen de inspanningen zich richten op het verschuiven van de gebruikersvoorkeur naar een schonere modaliteit, dan wel het optimaliseren van het gebruik van de bestaande modaliteit.

2. Het nieuwe rijden

Kisjes Transport & Verhuur B.V. biedt medewerkers de mogelijkheid om een cursus "Het nieuwe rijden" te volgen. De cursus wordt vergoed. Door het rijden volgens de principes van Het nieuwe rijden kan een brandstofbesparing worden gerealiseerd van circa 10%.

(bron: www.hetnieuwerijden.nl)

Actie:

- QHSE-manager
- directie

3. Banden op spanning

Het op spanning brengen van de banden is een halfjaarlijks initiatief om tevens de banden van de privéauto's op spanning te brengen. Dit wordt onder de aandacht gebracht tijdens het onderhoud aan de vrachtwagens.

Het blijkt dat veel autorijders niet altijd even scherp zijn op dit punt van brandstofbesparing (en daarmee CO₂-reductie).

Met de juiste bandenspanning op weg bespaart 2% -5% op het brandstofverbruik.

Daarnaast voorkomt het bovenmatige slijtage van de banden en daarmee het ontstaan van fijnstof.

(bron: www.bandopspanning.nl)

Actie:

- QHSE-manager
- planner

6 Bronnen

- Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0 uitgegeven door SKAO d.d. 10-06-2015.
- Green House Gas-Protocol - A Corporate Accounting and Reporting Standard, maart 2004.
- Green House Gas-Protocol - Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard, september 2011.
- Duurzame leverancier ([www.duurzame leverancier.nl](http://www.duurzameleverancier.nl)) d.d. 24 november 2015.
- Website SKAO (www.SKAO.nl) diverse data.

